

Փ Ո Ւ Ն Չ

ԹԻՒ 1344-7.

ՉՈՐԵՐԵԱՐԹԻ

1879 ՅՈՒՆՎԱՐ 3

Ա.ԶԳ.Ա.ՅԻՆ

1879

Սրտանուէր բարեմաղթութեամբ շնորհաւորելով մեր ամենափոքրիկ ազգը, մեր լրագրութեան մերձաւոր ու հեռաւոր աղանիւ բաժանորդներն, և մեր լրագրութեան անձնուէր հոգածներն ու քաջաբերներն, մտախնայ կկոխեմք նոր տարւոյ սկսման ներս, առաջի աչաց ու մտաց ունենալով այն ինչ անցեղայն շրջան, որոյ գրեթէ մէն մի աւուր մէջ մեր անհատական, առանձին և ազգային կենաց ուղղութեան դրդիչ, և խրատ ու օրինակ առնելու բազում անցք անցին, և բազմազայն դէպք ու պատահարք տեղի ունեցան: Այս, մեք շատ և շատ պէտք ու կարօտութիւն ունեմք դրդման, խրատու և օրինակի, քանի որ պարտ է անկեղծաբար ըսել մեր թէ անհատական, թէ առանձին և թէ ազգային կենանք ընդհանրապէս ուղիղ, բարւոք և յառաջադիմ ընթացից մէջ չգտնուիր, և առաւել խօսքով բացագոյն թեմամբ ու սրնոտի ցոյցերով ժամովաճառ կըլլամք: Պէտք է, միշտ մեր ուշադրութիւնը ամբողջութեամբ դրացի ազգաց ու ազանց վրայ, և դիտեմք նոցա յառաջադիմական դործերն, ձեռնարկութիւններն ու զոհողութիւններն, որոնցմով կբարգաւաճին, կզարգանան և բարձր ի գլուխ կհանդիսանան: Կայ այս ամենուն հակապատկերն ալ, որ դեռ նոր նոր արձանացած կանգնած է մեր առջև. էմիր Շիր-Աալի՝ որոյ տիրապետութեան երկիրը գեղաւորամասշտիկ ըրած է բնութիւնը ահագին կիրճերով, երկնամբարձ ու մշտաճրմուն լեռներով, էմիր Շիր-Աալի՝ որ դեռ երկու ամիս յառաջ կը փրայր իւր պատերազմիկ ժողովըրդեան ու սպառազինութեանց վրայ, և յանդգնութեամբ ասպարէզ կկարգար բրիտանական պետութեան, շատ չանցաւ թողոց երկիրն, դահն ու գաւազանը, և կորակոր խոյս տուաւ ուսական սահմանները, չէ թէ բրիտանիտ-

կան հուրէն ու սուրէն՝ այլ իւր ժողովըրդեաներկառակութենէն, անքաղաքակրթութենէն ու վայրագութենէն ընկճելով. և Աֆղանաց ամեհի աշխարհն այսպէս դիւրաւ մնաց անդրիական հաճոյց ու կամաց գործիք ու խաղաղիկ: Այսպէս երկառակութիւն ու ներքին խռովութիւնք մեծամեծ ազգեր բնաջինջ ըրած, և դահեր ու թաղեր անհետած են: Նախնի պատմութեանց մէջ արձանագրւեալ այսպիսի աշխարհի կործանմունք եթէ երբեք մոռցուած են, մեղի ժամանակակից եղող այս նոր կործանումն պարտ է անմուսայ ի մոռի դնել, և դգուշանալով դգուշանալ ներքին խռովութիւններէ ու յազմունքէ, որոց հետեանքն եղող աղէտքն շատ անգամ անդարմանելի են: Լուրջ և անկեղծ լրագրութիւնք՝ որ պատմութեան կարևոր ազգերներէն մէկն է, անցեալ տարւոյ շրջանին մէջ մեր ազգին համար ինչ նշանաւոր դործ և ձեռնարկութիւն աւանդեց աշխարհի պատմութեան. շատ խորհեցանք, շատ խօսեցանք մեք, բայց գործ և արդիւնք՝ կարի յոյժ սակաւ. եթէ միթարական գործ մ'ունինք՝ այն է ազգին մէջ տարւոյն վերջերը ինպստ գաստիարակութեան անհետած ընկերակցան շարժումն, որ եթէ անընդհատ ու անարգել շարունակէ՝ կլնայ մեծամեծ գործեր: Գաւառներէն մեր ազգայնոց վրայ ինչ լսեցինք անցեալ տարւոյ սկիզբէն մինչև վերջը և մինչև ցարդ, եթէ ոչ ողորց ու աշխարհաց ձայներ, գանգատանաց ու բողոքոյ աղաղակներ, ոչ միայն օտարաց զբրկանաց ու հարստահարութեանց՝ այլ և մեր անարժան, ապիկար ու պարտազանց հովուոյ և շահագէտ երեւելաց երեսէն: Ազգային լրագրութիւնը լիովն է այսպիսի սև ու տխուր գոյժերով: ազգային ինչ օգնութիւն, ինչ նպաստ հասցնիք մեր գաւառաբնակ թշուառ ազգայնոց. մայրաքաղաքիս հայ տիկնայք, որ ծանրաշին կերպասներով սեթեթեթալ և սիրամարդի պէս ուռած փքայած կը փափկանան, ինչ զրկեցին Մշյ գիւղական հայուհեաց, որոց բազմաց մերկ ըլլան հրատարակութեամբ:

Մեք այսպիսի հարցումներ, այսպիսի դիտողութիւններ շատ ըրած ենք, և պիտի ընեմք անգաղարիքէ անկեղծաբար կիսափարմք ազգային բարեկարգութեան ու յառաջադիմութեան, պէտք է ազգային ընկերութեանց զարգացման համար ամենայն խնամք տանինք. մեր ազգային ներքին վարչութեան մէջ արգարութիւնն ու անաշուտութիւնը մեզ առաջնորդառնեմք, և արժանաւորին համար՝ վարձ ու պատիւ, իսկ անարժանին համար՝ պատիժ ու պատուհաս սահմանեմք, առանց որոց կարելի չէ բարւոք կառավարութիւն: Մեր առանձին կենաց մէջ ունենանք սակաւապետութիւն ու անտեսութիւն՝ որ ամենայն բարեւոյց ու ճիշտութեանց մայր ու դայեակ են. հեռի հեռի փախչիմք զարգացողութենէ, պճնափրութենէ՝ որ ըստ ամենայնի զաւաճուիմք են և կործանարար: Եթէ ուսումը, այսպէս ընթանալ ներկայ տարւոյս մէջ, մեր ներկոյ վիճակն բարձրանի կերպարանափոխ կըլլայ, յառաջադիմութեան ու բարեկարգութեան գործերն կը գիւրանան: Այս փափաքանօք կմանեմք ներկայ տարւոյն մէջ յուսալով որ մեր լրագրութիւնը ներկայ տարւոյն մէջ աւելաւոր և ուրախացի պիտի ըլլայ, յուսալով որ պիտի հրատարակեմք թէ գաւառացի կարօտնոց օգնութիւն հասցնիք հաւատարմաբար, պիտի հրատարակեմք թէ ինչպէս թարգմանի յոյն տիկնայք, նոյնպէս Միջագիւղի, Խաղաղիկ և այլ տեղերու հայ տիկնայք յատկապէս իրենց հոգածութեան ու տրամուգրութեան ներքեւ առած են այս ինչ տեղի իշական վարժարանը, պիտի հրատարակեմք թէ հայ տիկնայք հանգանակութեան ելած են և հանդերձ և ուրիշ կարևոր պիտոյք կըրկեն Մշյ և այլ վայրաց մերկ ու թշուառ հայ կանանց, պիտի հրատարակեմք, թէ ազգային Պատրիարքարանը այս ինչ տեղի առաջնորդը պաշտօնանկ ըրած է՝ անարժան ու պարտազանց գտնուելուն համար, և այս

անուն առաջնորդին՝ պատիւ ու վարձ սահմանած է, իւր պաշտօնըն ու պարտաւորութիւնը սրտի մեօք կատարելուն փոխարէն: Աւասիկ, այսպիսի հրատարակութիւններ ընելու ըրձիւք ու յուսով կանցնիմք մեր լրագրութեան գործին, պարտ համարելով մեզմեր ազնուախոհ ընթերցողաց ներողամատութիւնը խնդրել մեր թեթեւեղ համար, և պատեհ ժամանակի թողլով մեր լրագրութեան ընթացից համար կարևոր եղած փոփոխութիւնը, որոյ պէտքը քով կզգտուի:

Անցնելով մեր սովորական լուրերուն՝ նախ քան զամենայն կը ծանուցանեմք թէ Բ. Դուռը որոշեր է խառն յանձնաժողով մը գրելի Հայաստան, պէտք եղած բարեկարգութեանց գործադրութեան համար: Սակայն դեռ չը կրցանք իմանալ թէ գրկուելիք յանձնաժողովոյ մէջ մեր ազգին կողմանէ քանի հոգի պիտի գրանուին, ավ պիտի ընտրէ այդ յանձնաժողովականները, և ըլլալիք բարեկարգութիւնք ինչ են, և թէ՛ կանխաւ պիտի հաղորդուին մեր Պատրիարքարանին:

Ս. Պատրիարք Հայրը երկուշաբթի կէս օրին Սեբաստիայէն հեռագիր մ'առաւ, որ կգուժէ, թէ հաշակաւոր Միր Աալի՝ Ղովտըն գիւղը պաշտեր, հրացանի բռներ, Ծհայ վիրաւորեր, և մէկ հայ մ'ալ ապաններ է, Կուսակալը պէտք եղածը պիտի կարգադրէ եղեր, բայց ոճրագործաց և ոչ մէկը դեռ չեն բռնուեր մինչև հեռագրին քաշուած ժամը: Ս. Պատրիարքը ըստ որում հրաժարեալ է Բ. Դրան առջև, առանց իւր կողմանէ դիւրեւելու՝ սոյն հեռագիրն Բ. Դրան հաղորդել է Գափու-քեհհեաթի էթէնտի միջոցաւ:

Մայրաքաղաքիս գաղղիական վեսմ. դեռտանը երկուշաբթի երեկոյեան գէմ Գումշ ամուրի Պատրիարքարանը դաւով՝ Ս. Պատրիարք Հօր հետ տեսնուեցաւ և շնորհաւորեց նոր տարւոյ առթիւ: Բազմութիւ Սեբաստայիք՝ որ

ՆԵՐՔԻՆ

Գանձային բարեկարգութեանց յանձնաժողովոյ եւրոպացի անգլան քննութեան առնելով օսմանեան կառավարութեան ելքն ու մուտքը, տեսեր է որ, եթէ անյապաղ ի գործ չդրուի պէտք եղած միջոցը՝ անդարմանելի պիտի ըլլայ ։ Այս թէ ֆանոսի եւ Պէրլինի գաշնադրութեանց համաձայն՝ թուրքիայէն եղած երկրային բաժանմունքէն յետոյ, տարեկան մուտքը 11 միլիոն իւրայէն աւելի չըլլար, այսինքն՝ 200 միլիոն ֆրանկի չափ մինչեւ պատերազմական վիճակի մէջ գտնուող զօրաց, զինուորական հանդերձանաց, ամբողջեանց չինութեանց, եւ վարչութեան ծախքը 300 միլիոն ֆրանկէն աւելի կ'ելարծուի ։ յիշեալ եւրոպացւոյն քննութեանց նայելով՝ տէրութեան կանոնաւոր պարտքն է 4 միլիար 300 միլիոն, իսկ անկանոնը՝ մէկ միլիար 750 հազար ֆրանկ, որոյ մէջ կ'ընդունուի 370 միլիոն ֆրանկի թղթադրամի գումարն ալ ։

— Յունաստանի սահմանայ ուղղութեան յանձնաժողովոյ գումարման համար Բ. Դրանէն նշանակեալ տեղը, երբ Յունաստանի ծանուցուեր է, լուր եկեր է Բ. Դուռը թէ այսպիսի տեղ մը չկայ, ուստի Ղազի Մուխթար փաշային գրուեր է, որ ուղղէ եթէ սխալ մը եղած է ։ Բայց փաշային կողմանէ դեռ պատասխան չէ եկեր, կըսէ Վազըթ ։

— Կհաւատեն, թէ Ռուսիոյ կառավարութիւնը՝ ըստ առաջարկութեան Բ. Դրանի՝ պատերազմական տուգանքը թուղթ թուղթով ընդունելը պատերազմական տուգանքը 300 միլիոն թուղթիէն 100ի իջեցունել, եւ Պօլսոյ շրջականերէն ռուսական բանակին ետ դադար ատենը զօրաց հետ դադարող յունաց ու պուլղարաց համար պահանջուած տուգանքը չառնուլ ։

— Մայրաքաղաքէս վիճենա հեռագրուած է, թէ զինուորական պաշտօնատուներ որոշած է՝ օսմանեան զօրաց թիւը պակսեցունել ։

— Ռուսական զօրքը Էսթրէնէն չեղած՝ թօթիւքէն զօրավարն Զօրլու գալով, զինուորական գործոց նախարար Ղազի Օսման փաշայի հետ պիտի տեսնուի եղեր ։

— Ապաի փաշա հեղինական սահմանաց հրամանատար կարգեցաւ, եւ շուտով ճամբայ պիտի ելնէ ։

— Մէծերայէ պատուանշան եւ շքադրամներ բաշխուեցան՝ Սլ. թուրքի-ղատէ Իսմայիլ Էֆենտիի դրած զօրաց ու սպայից մէջէն

նշանաւոր հանդիսացողներուն ։ — Թղթադրամի բարձման համար ուրիշ չափ մը միջոցներ առաջարկուելէ զատ, ըստ ժողովրդէն հարկագրիչ նպատակով առնելով՝ վերցունել կառավարկուի եղեր ։

— Մեծ եպարքոսը շարաթ օրը տեսութեան գնաց նախկին մեծ եպարքոս Մէհմէտ Իիշաի փաշայի, ծանր հիւանդ ըլլալուն պատճառաւ ։

— Եգիպտոսի Խաիվին գիւնապետ Թալաթ փաշա՝ որ ժամանակէ մը հետէ մայրաքաղաք կ'ընտելուէր, այսօր Եգիպտոս կուղևորի ։

— Որոշուեր է, որ այսուհետեւ լրացող միջոցաւ հրատարակուի՝ օսմանեան պանքան թղթադրամ տանող ու իրա առնող անձանց, եւ փոխուած թղթադրամին քանակութեան ցուցակը, որպէս զի վերջ տրուի քանի մ'օրէ ի վեր տեսնուած անկարգութիւնն ու շահագիտութիւնը ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սերպիոյ ազգային ժողովը Նիշի մէջ գումարեցաւ այս անգամ ։ Բայց բաւական ընդարձակ չէնք չգտնուելուն պատճառաւ՝ դարձեալ ի Պէլլրատ պիտի փոխադրուի եղեր ։

— Բեդրապուրկէն հեռագրի մը քաշուեր է, թէ Գազզանի մահմետականը ապստամբեր են, իմունելով որ Ռուսիոյ կառավարութիւնը հրամայեր է՝ մղկիթներուն Միհրաթներուն վրայ զանգակներ կ'ախել, իբր թէ ձիւնոտ օգերու ժամանակ անցորդաց ճանապարհ ցցունելու համար ։ Բայց ռուսական զօրքը զսպեր է ապստամբները, եւ անոնց զլխաւորներէն 200ի չափ անձինք խաբաղանաւ պատժուեր են ։

— Փիլիպէնէն գրեր են, թէ տեղւոյն ռուսական զինուորային վարչութիւնը մարդ-ղլուխ 3 տկան դարպոն, կամ դրամին փոխարէն պարսիմատ կառնու, եւ այս՝ ռուսական զօրաց վերադարձի ծախուց համար ։ Լօֆշայի կողմերէն ալ լուր տրուած է, թէ կառք կ'փողովեն զօրաց եւ նոցա ծանրութեանց փոխադրութեան համար, եւ թէ՛ միայն մէկ վիճակէն 600 կառք հաւաքեր են ։

— Գերմանիայէն այս օրերս դարձեալ բազմաթիւ ընկերվարականը արտաքսուեր են ։

— Պարսկաստանի զօրաց կըրթութեան յատկացեալ աւստրիացի սպայք՝ նախորդ ամսոյ վերջերը Թէհրան հասեր են ։

— Փարիզի մէջ անցեալ հոկտեմբերի վերջերը Ռօք անուն գաղղիացի մը սպանութիւն մ'ը-

րեր է, եւ թէպէտ բռնուեր ու քննութեան ենթարկուեր է, ապա զատաւորք իբրեւ անպարտ արձակուեր են զինքը ։ Այս դէպքին պարագաները հետեւեալ կերպիւ կ'աւանդուին ։ — Ռօք երկրագործի մը որդի, քսան տարեկան հասակին մէջ զինուոր եղեր եւ Մէցի անձնատուութեան ատեն գերի գոցեր է գերմանացուց, Պատերազմէն վերջը հայրենիքը գառնալով՝ աշխատասէր օրերով մը հետ ամուսնացեր եւ բնակութիւնը Փարիզի մէջ հաստատեր է ։ 1876ին, բնակած տունը նորոգութեան պէտք ընկնելով՝ որմնադիր մը կանչուեր է, այս գործաւորը՝ որ ժամանակաւ Ռօքի կնոջ հետ գաղտնի յարաբերութեան մէջ գտնուած, որդի մ'իսկ ծնած, եւ նորոգ ամուսնութենէն ետքն ալ ետեւէն ինկած է եղեր, ճանչնալով զկնոջ՝ պատահ տալիս գտեր է նեղել զկնոյն, եւ սպառնալ որ ամեն բան կ'յայտնէ ամուսնոյն, եթէ անձնատուը չըլլայ իրեն ։ Կինը վերջապէս չուղեւով որ իւր անցեալը յայտնուի ամուսնոյն առջեւ, ահամայ անձնատուը կըլլայ անդուլտ որմնագրին, եւ նա իւր տունը տանելով՝ իբրեւ ստրուկ կ'գործածէ զանի ։ Ռօք կնոջն անյայտ ըլլալուն վրայ զայրացած, բաւական ժամանակ խուղարկութենէ յետոյ, վերջապէս կ'ընտէ, ամեն բան կ'իմանայ, կներէ կնոյն, եւ որմնագրին կը պատուիրէ՝ զգուշանալ այնուհետեւ սակայն առաւօտ մը տեսնելով որ գործաւորն դարձեալ իւր տանը առջեւ ժուռ կուգայ, ներս կ'մտնէ կառնու գանակը եւ կ'ընտէ կ'սպաննէ ընդգամ որմնագիրը ։ Աւանդի այս սպանութիւնն է, որ արդարացած է ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԿ

Լահոր, 11 յուլի — Անգղիական զօրքը մտած է ի Գանատահար ։

12 յուլի — Գանատահարի կուսակալը դէպ ի շէրաթ փախած է ։

Թուրքու, 4 յուլի — Թուրքուի իշխանութեան գլխաւոր նախարարն իրաւ հանդիսաւոր կերպիւ գաղղիական հիւպատոսարանն երթալով՝ Թուրքուի Պէլլին կողմանէ հրապարակաւ եւ կատարեալ կերպիւ ներումն ինդրեց ։

Բեդրապուրկ, 11 յուլի — Ռուսիոյ 1879ի հաշուեկրոյն մէջ ելքն ու մուտքը հաւասարակաւ է ։ Նոր փոխաւորութեանց պատճառաւ ծախքը՝ 1878ի հաշուեկրոյն հետ բաղդատմամբ 42 միլիոն թուղթի աւելցեր է, բայց այս յաւելեալ ծախուց փոխարէն որոշուեր է քանի մը տարբեր աւելցունել ։

15 յուլի — Այստեղ հրամանաւ յատուկ յանձնաժողով մը կ'ազմանայ՝ կառավարական ծախքը շախաւորելու միջոցները գտնելու համար ։

Լոնտոն, 15 յուլի — Թայմը այս առաւօտեան թերթին մէջ կըսէ, թէ հաղորդեան պայմանը ի պաշտօնէ հաղորդուեցան Նազուպ խանի Պայման-

ներն կրնան պատուաւոր կերպիւ ընդունուիլ Նազուպ խանի կողմանէ ։

12 յուլի — Համայն եւրոպական տէրութիւնը համաձայնած են, որպէս զի Ռուսիա որոշեալ ժամանակին մէջ Բուլգարիէն ելնէ ։

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ

5 յուլի, 1879

Բոնաօլիտէ	12-25
Սօսիթիէ ժէնեւայի բաժ. Ա. Լ.	4-28
Բրէտի	0. Լ. 5-
Երկաթուղեաց	Ֆր. 45-
Թրամուէյ	0. Լ. 1-30
1865ի փոխաւորութիւն	Ֆր. 68-
1865ի	75-
1859ի	71-
1872ի	Լ. 22-

Օսմանեան իրան 100 զարուէն	
Մէծերայէ	109-
Մէթալիք	121-
Պղինձ	179-
Թղթադրամ	430-
Բուսիոյ բոլ	89-18
Գաղղիական լիւր	87-8
Անգղիական	109-
Գրիմից	51-

Ի Լ Ա Ն

ՊԱՊԸ ՍԵՐԱՍՔԻՐԻ

Նիզամիյէ նանը ազիզ խտարէսի տէյրիմէնէրի հաղորդութեամբ ֆիրմաթ օլունաճաղը Էփէլէճէ իւն իտիլէն պէշ երեւ պին գըյէ քէփէյի տօգասան տէօրթ սէնէի ըու-միլէսի քէսնուրի-սանիի իպթի-տառնտան իթիպարէն եէվմի օն պէշ պին գըյէտէն միւթէճափու-ղը գալաբըրըմագ, վէ էսմանը երեւիւք գայիմէ երեւ զուրուլը Նիզամիյէ խաղինէօրին փէշինաթ սուրէթէրինտէն Էփէլէճէ վիլի-լէրէք, վէ չուվալլէրի միւթէ-հիւտ թարաֆընտան կէօթիլիւ-լէրէք ախլ իտիլմէք իւզըք, միւ-ղայիտէսի պիլ իճրա եէթմիշ պէշ փարայա թալէպի էօհտէսինտէ գալուպ իշպու քէսնուրի-սանիի բուլմիլին տէօրաիւնճի փէշչէն-պիհ կիւնի թէքրար պիլ միւղա-յէտէ գարարը գաթիի վիլիլէ-ճէյինտէն՝ իշթիրապընա թալիպ օլանլէրին եէվմի մէքըիւրտէ սաաթ եէտիտէ Տարը-շուրայի տարբըյէ կէլմէլէրի իւն օլու-նուր ։

Պապը-Մէրասըրի

1 Բէսնուրի-սանի 1879

ՍՐՈՒՆՍՏԱՐԱՆ

Մեծ. Սիմէօն Էֆ. Եաղըճեանի Հաստատեալ Իսկ. Իճատիէ Տօգրա-մաճի օլու փողոց թիւ 3

Տաաներիւ տարինուէ ի վեր զանազան ազգաց վարժարանն-ներու եւ պատուաւոր տանց մէջ պատկերահանութեան եւ նկարչութեան դասատուութեամբ, եւ իւր պատկերագրած բազմաթիւ կենդանաց ընթրիլ եւ նկարներովն

երևելի հանգիստացած Մեծ. Սի-
մեոն էֆէնտիկադընեան, այս ան-
գամ վերադարձաւ արուեստարանը
հաստատելով յանձն առած է,
սոյն ճիւղերու վերադարձաւ թէ՛
գրաւ աւանդել գործնականագէտ
և տեսականագէտ, և թէ՛ ունի
կենդանագիր ու այլ նկարներ
յօրինել, արուեստին պահանջած
այսմաններուն համաձայն. Զինքը
տեսնել ուղղող կրնայ իւր ար-
ուեստարանը դիմել ամեն երկու-
շաբթի և ուրբաթ օրեր:

ՀԱՅ ԳՐԱՐՈՅ

Ա. Մ. Ե. Ի. Կ. Ե. Ա. Ն.

Իսկական արու. Սէլամարզ թաղը
բաւական տարիներէ ի վեր աղ-
ջկանց համար հաստատուած այս
ծանօթ գրարոցին գաւառութիւն-
ները նորէն պիտի սկսին 1879,
Յունիսի 9/24ին, երեքշաբթի օր:
Դպրոցին լեզուն Անգլիարէն է:

Տղայոց բարեւոյ գաւառարակու-
թեան յարգը ճանչցող Հայք կը
հրաւիրուին տալ իրենց աղջիկ
դուկներն այս գրարոցը, ուր աղ-
ջկանց թէ ուսման և թէ բարո-
յականին և առողջութեանը հար-
կաւոր խնամք կը տարուին:

Դպրոցին ուսման ընթացքին,
ստակ վճարելու պայմանաժամուց,
և դպրոցին վերաբերեալ ուրիշ
կարևոր բաներու վրայ տեղեկու-
թիւն տրուած է մասնաւոր յայ-
տարարութեամբ, յորմէ օրինակ
մը առնել ուղղութեամբ, կրնան գի-
մել Հոմ գրարոցը, և կամ Պայպլ-
Հատը կոչուած Ամերիկեան խա-
նը, Կ. Պօլիս Ֆինանսըրար Եօ-
գուշու փողոցը:

Դպրոցին այցելութիւն ընել
փափաքող անձինք, և հրաւիրուին
գալ հոն երբ որ կուզեն, բայց ի
կիրակի օրէ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՏԵԱՆ

ԺՕԶԷՆ ՊԱՆՍԱՄՈ

Թարգմանեց

ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՅ. ՆԱԶԵԱՅԵԱՆ

Աղէքսանար Յիւսիմ գաղղիացի
անուանի վիպասանին գրչէն ելած
սոյն գործին ութերորդ այն է
վերջին հատորն ալ իզմիրի Տե-
աէեան տպարանէն Պօլիս հասած
է: Այս գեղեցիկ վէպին մէջ, ուր
Լուի Ժե. Ի. կեանքը, վարքն ու
վախճանը նկարագրուած են, հե-
տըցեալէ կենդանայան վիթխե-
ն. Բուսո՝ անցեալ դարուն այն
երկու մեծ մարդիկը, թագաւն
գիտութիւններ կը յայտնուին,
Ֆրանսիական օթեակները օտա-
րին առջև կը բացուին, վերջապէս
ամէն կարգի և հասակի մարդ-
իւր սիրած նիւթը հոն կը գտնէ
ևայլն:

Կը ծախուի Եէնի-ճամբ, Զին-

կիրէր ճառագէտի թիւ 2 Ս. Ղու-
կասեան գրատունը և ուրիշ գրա-
վաճառաց քով:

Գին 2 ֆրանք 25 սանթիմ

ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏ

Սրբաշնորհ Թեմաթեան Աստուծոյ

ՅԵՂ. Ի. ԳՐԱՒՈՐ ՐԱՆ

ՊՕՂՈՍ ԷՅ. ՔԵՐԷՍԵՃԻՅԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՏԻՊ

Գործ Աստուծոյ Ընկերութեան

Սոյն երկարութիւնն որ Ա-
րամեան մաքուր տպագրութեամբ
տպուել է, նիւթոյն աղնաւորութե-
ան, գրաբառ յատակ ու յանկոյտիչ
սճայն և աղբի աղբի գործարկի ի-
մաստիցը համար, Կաղանդի նուէր
և մրցանակաբաշխութեան մէկ-
հատիկ արժանաւոր պարգև հա-
մարուած է:

Գինն է 4 դահեկան ողջ թղթ-
թաղարամ:

Դպրոցաց համար մասնաւոր
զեղչ կըլլայ:

Կեդրոնատեղին է գրատուն
Փարիզը, Զաքարիա Եօգու-
շու Յակոբեան խան թիւ 13 և
կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճա-
ռաց քով:

ԹԵ ԻՆՉ ՇԱՀԵՏԱԳ ՊԵՐԼՈՒՆ

ՎԵՀԱՅԻՐԱՎԷՆ

Երկրորդ տիպ

Հայ պատգամաւորութեան
քարտուղար և թարգման Պ. Մի-
նաս Զեքարի Եօյն հեղինակու-
թեան տալիքն տպագրութեանը
քիչ օրուան մէջ ստեղծած ըլլա-
լով, երկրորդը հրատարակուած
է Յակոբեան քով:

Կը ծախուի գլխաւորաբար
Ղուկասեան գրատունը, Գին 75
սանթիմ:

ՕՐԱՅՈՅՑ

Ը Ն Գ Ս Ր Ձ Ա Կ

1879

Թուականին Քրիստոսի

Յօրինուել յ' Երեմիա քահանայէ
Թաղիւղի, որ ամեն Գրովաճառ-
աւոյ խանութ գտանի

Գին 4 դահեկան

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գարգ Օրացոյց. աղղային հա-
գեոր զլուխ և Ընդհ. Ժողով.
Աղղ. Վարչութիւն երես. և Դար.
Ժողովք. աղղային զանազան Ժո-
ղովք, Խորհուրդք, հոգաբար-
ձութիւնք և գիւտքք. արեգա-
կան, լուսնի և ծանուցեալ մու-
րակաց վրայք մէկ քանի համա-
ռօտ տեղեկութիւն. տաղաբաշ-
խութեան վերաբերեալ քանի մը
բաւերու բացատրութիւն. ցու-
ցակ աղղային վանօրէից. սկիզբն
Օսմանեան տէրութեան. Օսմանե-
ան Կայսր և կայսրազունք.
բարձրաստիճան նախարարք տէ-

րութեան. հայաղղի պաշտօնա-
տարք ի Բ. Դուռն. թիւ աղղիւ
Հայոց. թիւ մարդկան ընդ ամե-
նայն երեսո երկրի. աղիւսակ
գիւտի աւուրց ամենամոկց. արժէք
գրամոյ զանազան տէրութեանց:

Ն Ո Ր Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց

1879

Թուականին Քրիստոսի

Տպագր. Զարդարեան

Կը ծախուի Գին 20 ֆարայ
Մէճիտ:

Ը Ն Գ Ս Ր Ձ Ա Կ

ՕՐԱՅՈՅՑ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

1879

Թուականին Քրիստոսի

Տպագր. Զարդարեան

Գին 40 ֆարայ Մէճիտ:

13 կենդանագիր պատկերնե-
րով զարդարեալ, Սոյն ընդարձակ
օրացոյցը բայց ի բուն օրացոյցէն՝
կը պարունակէ նաև վերջին Բու-
սօ-Տաճկական պատերազմին հա-
մուռօտ պատմութիւնը, առողջու-
պահական ամենակարևոր գիտե-
լիքներ, բարոյական սկզբունքներ,
խաղթման, այրածի դեղեր, Զնա-
սակար ճճիւնը շնչելու կերպեր,
Աստուծոյ զաւ՝ Աղղային նշանա-
ւոր բանաստեղծ Գրիգոր Բապի-
թայի «Հայերու թուրք» վեր-
նագրով մէկ շնայնարհիկ ստա-
նաւորը:

Կը ծախուի Զարդարեան վա-
ճառատունը Սուլթան համամ
փողոց, Աղղ Էֆ. Խանի գիմաց
թիւ 12, և ամեն գրովաճառաց
քով:

Աւաջիկոյ 1879 տարւոյ Օրա-
ցոյցը՝ այժմէն երուսագեմոյ վա-
նական մամլէն գեղեցիկ տպագ-
րութեամբ իւրոյ ընծայուած, և
մայրաքաղաքս զրկուած ըլլալով,
բոլոր հայ գրովաճառաց խա-
նութները կ'ընտելուի, ի Գին
100 ֆարայ, ընթացիկ:

ՎԱՀԱՍՏԱՑՈՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՔԱՐՄ ԱՎԵՍԻՄԱԹԻ

Կ. Պօլիս Ֆինանսըրար Եօգուշու
Ամերիկայ խան թիւ 27

Ղաւթիա Եիւսէք գաւառով թիւ 51

Ամերիկայ պաշտօնմատի արհես-
տին մէջ համաւաւոր հանգի-
սացող Յ. Գ. Շքնաւորեան կը
պատրաստէ Եւրոպայի կերպով,
այսինքն շաքարով, խաղով և կա-
թով շինած ամենաքնար պող-
սիմաթիւնը, նախաճաշի և թէյի
հետ միասին խիտ անուշահամ
ուտելիք մը և մանկանց ու հի-
ւանդաց համար օգտագործի և
անհարար ըլլալով, նաև Եւրո-
պայէն եկածներուն վերայ նա-
խամեծար կը սեպուին իրենց
թարմութեան և գնոյն աժնու-
թեան մատին:

PILULES HOLLOWAY

ԳԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒՂՈՒՄԻՆԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
խիտ ընտիր է սոյն գեղահատը. նաև
շղային տկարութեան, ուժաթափութեան
և տխրութեան համար. կը ջնջէ և ան-
հետ կընէ ամեն տեսակ անշարժաւոր
ութեանց հետքերը: Սրտի և երիկաւ
մանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն
մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խան-
դարեալ վեճակը կը կանոնաւորէ, և
գրգռելով կենսական գործարանները
կը պարպեմ, իւր գեղական մեծ աղղե-
ցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ-
ուութիւն, մաղձային հիւանդութիւն-
ներ, որովայնի մէջ լեցուած կազեր,
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտդութիւնը
կը չափաւորի, և մարմինը մաքրուելով
բոլոր այն աղտոտութիւններէ որ շա-
տանդամ դանազան հիւանդութեանց ըս-
կըղմապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ
և բնական դիրքը կըզգենու:

NGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒՄԻՆԻ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պարստական
յատկութեանցը չհաւատարմութիւն ու-
րիշ գեղ մը հին կամ շոր թուաւոր
վէրքեր, ուռնցք, քաղցիկը (չիրփէնչէ),
սրտնից և ստեղծ վէրքեր կամ բու-
րովին կանցնին և կամ կը լաւանան. օդ-
տակար է նաև հարբուխի, հաղի, սրտի
բարձրման, մանաւանդ օղաջու (կէ) ըս-
տուած հիւանդութեան: Իւր կարգորի,
և գորաւոր ազդեցութեամբ խոյ (սը-
րանա) հիւանդութեան ապականիչ դո-
րութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը-
գիմարուէ:

Այս գեղերուն գործածութեան եղա-
նալը նշանակուած է իւրաքանչիւր տու-
փի վրայ, որ կը գտնուի ամեն գեղա-
վաճառներու քով, և մասնաւորապէս
Պահէ-գաբու թաղ խանի կողմերը Գ.
Գապարեանի գեղարանը՝ Ն. 7՝ կը-
ծախուի:

Աւելի տեսել ուղղող կը հրաւիրուի
առ հեղինակն տօթօր Հոլլոուէ Ի Լօն-
տոն Օքսփորտ փողոց թիւ 555:

ՊԱՅՄԱՆՔ ՓՈՒՆԶԻ

1. Փաշը ԶՈՐԵՐԵԱՐԹԻ և ՇԱՐԱԹ
օրերը կը հրատարակուի:
2. Տարեկան բաժանորդագիրն է մի-
այն չորս արծաթ մէճիա կանխիկ վը-
ճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր ար-
ուարձանաց և թէ գաւառաց համար:
3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ
բաժանորդ կընդունուի:
4. Տեղական և գաւառական թղթա-
տարութեան ծախքը խմբագրութիւնը
պիտի վճարէ:
5. Հատը 2 դուրու է, և կը գտնուի
ամեն Հայ գրովաճառաց խանութները
և ձեռքէ ծախողներու քով:
6. Մանուցման տողը 5 դուրու է մէկ
անգամի համար: Աւելի աժան կըլլայ
տուելի անդամներու համար:
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ
և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ.
Ս. Այաճանեան Կ. Պօլիս Պաղդ-բաղդ
Նափիյէ խան վերի յարկ թիւ 16:

ՏԵՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱՎԱՃԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐԱՅԵՂ Կ. ՍԱՐԸՆԱՆ

Մերան շարքի Բիւշի Էֆէնտի Խանի
տակ թիւ 20